

הלהבות שאכלו את שארית הציוד שזו קץ ל-126 ימי שלטון ישראל

בחזרה מעיראן

קים שן ומחרישים, את הרוגיהם מוטסים צפונה, לקבורה במשקיהם. כמוהם, הייתי שטוף חרדת קודש והתרוממות, כאשר תם האפוס הגדול ומיצרי טיראן השתרעו תחת דגל ישראל. השבוע הגעתי שוב למיצרי טיראן. חיילי צה"ל עסקו בו בהכנות האחרונות לעזיבת המקום שנכבש על-ידיהם בדם, בלי שתהיה, למעשה, ערובה, כי קרבנם לא היה לשוא.

לפני שלושה חודשים הגעתי לשארם אל-שייך ולטיראן, עם ראשוני הכובשים. במשך חמשות הימים שארך המסע ההירואי הייתי שותף לקשיים, למאמצים ולסבל של חיילי חטיבה 9, שיצאו לנפץ את ההסגר על מבואות אילת. ליויתי אותם בחום המדברי הלוהט, בקור המקפיא של לילות סיני, תחת פגזי המצרים ומול כדורי צלפיהם. ראיתי את פצועיהם חור-

- מאת שלום כהן -

לאחר שנפגע עליי נפגז המוצב הגדול בראס נצראני. כאן, תחת אפס של המצרים, צנח גם טייס המיסטריי שנפגע באותה התקפה אחרית, ואשר שימש דמות מרכזית בפעולת ההצלה הנועזת, כאשר טיס פייפר הצליח לנחות ולהוציא, תחת חישוי של מטוסי-קרב, הדייל מודיע: "אנחנו נבצע הקפה מעל לראס נצראני, כדי שתוכלו לראות את עמדות התותחים המצריים."

הכתבים והצלמים נדחקים ליד החלונות. מתחתנו משתרעת גבעה שטוחה, שפניה מצולקות בתריסרי עיגולים, מלבנים ושוחות ארוכות. מישלט צבאי מבוצר ומתוכנן מונח כעל כף היד — ואין בו כל סימן חיים. הוא כבר פונה על-ידי צה"ל, ומחכה ליושביו החדשים. מי יודע בעוד כמה זמן ישובו אליו המצרים ויאכלסו שוב את תפירותיו? המרחק בין ראס נצראני לבין שארם אל-שייך הוא 29 קילומטרים. כביש אספלט מצויץ מקשר ביניהם. המטוס טס מעל לכביש, מעל למוצבים העזובים, מעל לחגורת העמדות והבונקרים המצריים, בהם התחולל קרב 17 השעות שסיים את מיבצע סיני. המטוס מטה כנף וחג מעל לשארם אל-שייך, מוכן לנחיתה. שני המיפצים, אחד קטן ולא עמוק, השני גדול ועמוק מאד, מבצעים בין הרי הגראניט, כמו נוף של עולם פלאים. הם משחים ליבשה צורה של כף רגל מעוקמת, דומה מאד לקצה של חצי האי האיטלקי. במיפץ הגדול, אשר מחר שוב לא ייקרא מיפץ שלמה כי אם שארם אל-שייך, עוגנות שלוש אניות: שתי הפריגטות של חיל הים מיבשה ומיונק, ואניית המשא מלכת שבא, הנראית כאזו שנמנן, ליד אניות המלחמה הדקיקות.

★ ★ ★

האמבולנס הפך לאוטובוס

לדגלי המטוס נוגעים בקרקע, המטוס מקפץ טעמיים-שלוש ואנחנו נמצאים בשדה ההמראה של שארם אל-שייך. המסלול הארוך עשוי מאדמה כבושה היטב ומטוסים כבדים ביותר יכולים לנחות ולהמריא במישור הרם, בדיוק מעל למיפצים הקטנים. המיתקנים שהוקמו כאן על-ידי המצרים עומדים עדיין, ופועלים כהלכה.

בשולי המסלול, ניצב ארוך-קודש. אלוף-משנה שלמה גורן, הרב הראשי של צה"ל, מסביר לכתב הודי מצילון כי ארון זה הגיע לכאן עם ראשוני הכובשים ועתה הוא חוזר עם אחרוני הנסוגים. הוא שולף מכיסו תנ"ך קטן ומקריא פרקי תהילים, שעה שהצלמים מנציחים את התמונה. "המקום נתקדש על-ידי כיבוש צה"ל", מכריז הרב. "אנו מקבלים עלינו ועל זרענו שלא לחתור על המקום הזה, ואם כי אנו חייבים לעזוב אותו עכשיו, אנו נשוב ונשחרר אותו!"

חיללים מוחאים כף, הצלמים מוסיפים לצלם כמה תמונות של הארון העומד בין ערימת

הפנים, הדרך היא קצרה מאד. בסך הכל שעתיים, בין ההמראה מלוד לנחיתה בקצה הדרומי של חצי האי סיני. מטוס ארקיע חולף על פני הנגב, חג מעל לאילת, מטיל את צלו על המים הרגועים של המיפץ הצר. נדמה כאילו כנפי המטוס משתרעות מן החוף הסעודי ועד לחוף המצרי.

בין הגשת סנדיץ לבין מציגת כוס תה, מסב הדייל את תשומת לב הנוסעים לנקודות המעניינות, החולפות מתחתינו. הנה אי-האלמוגים, גיזירת פרעון. כאן התבצרו הצלבנים לפני 800 שנה, הטילו את מוראם על השייט המוסלמי במיפץ זה. הצלבנים נעלמו מזמן, אך מיבצרים עודנו קיים: צללית חומה על הרקע החום של האי הקטן — בסך הכל גקודה זעירה על שטיח התכלת. במשך שנים חלמו ישראלים רבים על ביקור באי הנוכחי. עתה שוב נכנס האי לתחומי החלומות.

המטוס ממשיך בדרכו. צוקי הגראניט המשוגעים מתנשאים בערבובית גהינום משני הצדדים. כלפי אלה שמצד ימין אני מרגיש קירבה, ומנסה להתנתב בלב השימון את הדרך בה התקדמה חטיבה 9. הדייל מודיע: "בעוד כמה דקות, נראה את דהב". בתוך החום האדומים של ההרים, מסתמן פס צהוב בהיר. מכאן הוא נראה כשינוי צבעים נאה, על הרקע החרדוני. קשה להאמין כי זהו חארי החולות הנורא, שעייב את ההתקדמות במשך יממה שלמה.

ואז — דהב. נקודת נוי נפלאה, פס ירוק, הנלחץ בין זהב החולות לבין תכלת הים. לצד הדקלים, משתרע מיפץ קטנטן, כחול יותר מהים הגדול. הכל שומם: רק עקבות מסושטשים שהשאירו אחריהן מכוניות צה"ל בחול. בעוד שתיים-שלוש סופות ייעלמו גם עקבות אלה, והחול יכסה להלוטין את כתמי הדם של ההרוגים והפצועים, שהרוחה את האדמה הצמאה ביום כיבושה.

★ ★ ★

שלוש אניות במיפץ

ציפור הפלדה גומעת את המרחקים. אך הספקנו להיפרד מדהב, ואנו כבר חגים מעל לחוף נאבק. בפעם הקודמת, ארכה הדרך 18 שעות. גם כאן נראים רק כמה עקבות של גלגלים, בשטח החאדי הרחב. בפעם הקודמת, לא הספקתי להתבונן היטב בנוף; מיהרנו להגיע למוצבי המצרים. עתה פרוש הנוף מתחת, כעל מגש.

נאבק היא נחה מדבר קטן, זרוע דקלים תמירים, ממש על שפת הים. המצרים החזיקו כאן יחידת משמר קדמית, אשר שמרה על מבואות ראס נצראני מדרום. כאן, על המישטח החולי חרטב, התרסס מטוסו של סגן יונתן אשקם, השפוי הישראלי היחיד ממערכת סיני,